

DE FRIESE GALERIJ

Voelt het vilt

Dat vilt een veelzijdig materiaal is, wordt volop bewezen op de tentoonstelling *We felt like crossing borders* in Nagele. Maar liefst twaalf internationale viltkunstenaars zijn samengebracht door de speciaal daarvoor in het leven geroepen stichting *Sculptural Felt International*.

'Een materiaal dat zowel onze geest als ons lichaam kan aanspreken', dat is de stellingname van de organisatie in de prachtige catalogus bij de tentoonstelling. Gezamenlijk geven de kunstenaars in Museum Nagele een beeld van de mogelijkheden van vilt.

De opzet ligt er niet om: naast de vaste architectuurtentoonstelling, is er in de hoofdruimte van de voormalige kerk ruimte voor sculpturen, sieraden en wandobjecten. De zachte uitstraling van het vilt contrasteert met het harde interieur, maar gaat hier en daar bijzondere verbindingen aan.

De eerste werken die de aandacht opeisen, zijn twee grote slierten in blauw en rood, die als bevroren linten van de ritmische gymnastiek in het luchtledige lijken te zweven. Het zijn objecten van Jantine Koppert, die op traditionele wijze lapjes industrieel vilt van verschillende grootte tot een geheel maakt. De grove naden veranderen aan de uiteinden van kleur, waardoor ze los van elkaar hangend toch een verbinding aangaan.

Onverwacht is de combinatie met mizuhiki - rituele Japanse koorden van papier - in de halstooien van Hiroko Sato-Pijanowski. Aanlokkelijk glimmen de koordjes als fijne metalen libellevleugels op zestienhoekige cirkels vilt. De schijven zijn echter gereduceerd tot achtergrond, die de kleuren van het mizuhiki weliswaar versterken, maar vooral een log contrast opleveren.

Naast de verschillende sculpturen en wandobjecten prijken de sieraden van Meiri Ishida, Keiko Mizoguchi en Sara Owens. Vooral de naaldgevilte broches van Owens laten een prachtig contrast zien tussen de tedere vormen, waarvan de niet meegevilte wolvezels afsteken tegen het strenge zilver.

De bescheiden werken van Rebecca Howdeshell zijn een subtiele verwijzing naar de etymologische herkomst van vilt: het samendrukken. De door het proces gewonnen inherente veerkracht wordt nog verder platgedrukt door stiksels en borduursels. Organische patronen van grindpaden en wervelkolommen houden het materiaal in bedwang. Speels gecombineerd met hier en daar wat papier als achtergebleven patroonpapier, verwijst Howdeshell naar de verwerkingsmogelijkheden van vilt, terwijl ze tegelijkertijd interessante contrasten tussen hard en zacht, organisch en industrieel, opzoekt.

Kitty Korver slaagt erin zowel de fijnzinnige tastbaarheid als de scherpere verwerkingsmogelijkheden zichtbaar te maken. Op een uniforme achtergrond van stevige vilten schalen, plaatst ze tere waaiers van wol, als het vruchtpluis van een uitgebloeide paardenbloem. Haar veelzijdige beheersing van het materiaal blijkt uit de scherpe uitsneden. Hier benadrukken de veel strakkere geometrische patronen wel de contrasten tussen vorm en restvorm, maar gaan ze voorbij aan de tactiele waarde van het materiaal.

Een tweede, wat minder zichtbare ruimte geeft een meer museaal beeld van witte wanden. Hier worden de grenzen van het materiaal verder opgerekend, met name bij de mysterieuze sculpturen van Anita Larkin. Vilt wordt door Larkin ingezet als het verbindende

de materiaal dat de ontbrekende delen van de moderne fossielen aanvult. Ondanks het gebruik van dierlijke en menselijke 'restanten' is het werk niet luguber van aard, juist omdat het vilt van nature een zachte uitstraling heeft.

Ook de studie naar de anatomie van de teddybeer van Stephanie Metz is met moeite griezelig te noemen, ondanks dat een 'embryo' op sterk water hard contrasteert met de waterafstotende eigenschappen van vilt. Haar sculpturen zijn gericht op het vatten van de essentie van zowel de beer als het materiaal. Dit culmineert in tedere abstracties van ronde, zachte vormen met prachtige doorschijnende fijnheid, die het tactiele verlangen bijna ondraaglijk maakt.

Felt has to be felt, is wat er ongetwijfeld gedacht is bij het maken van de tentoonstelling. Hoewel bij de meeste werken duidelijk aanwezig bordjes met een verbod tot aanraken geplaatst zijn, is er wel tegemoet getreden aan de krachtige tactiele uitstraling van het verbindende materiaal. Op de leestafel liggen drie zogenaamde 'tast-objectjes', die gezamenlijk een geslaagde doorsnede van de tentoonstelling vormen. Een tast-lap van Korver, van stevig, onregelmatig gevormd wit vilt, met sensuele waaiers van zwarte wol erop, beantwoordt aan de degelijke en stevige uitstraling van het vilt in traditionele zin.

Een veel soepeler stukje groen vilt, een ring van Mizoguchi gevormd als twee blaadjes, laat zien dat het ook een sierlijk materiaal kan zijn. Het derde object, een deel van een halssieraad van Meiri Ishida, is onverbiddelijker van vorm. De met hars behandelende

“Dit materiaal heeft van nature een zachte uitstraling

schijven in vele kleuren, die zijn verlijmd, geven aan dat het vilt zich ook kan laten manipuleren tot strakke, reproduceerbare vormen.

De tast-objectjes brengen de tentoonstelling tot een bevredigend einde, die door aanraken de waardering van de werken tot grotere hoogten tilt.

RENSKE BAKKER

Rebecca Howdeshell - *Cross Section IX*.

Anita Larkin - *Pivot*.

Stephanie Metz - *Ursulus stilurus*

Kitty Korver - *No. 12*

Nagele - Museum Nagele Ring 23, tot en met 23 november, donderdag tot en met zondag, 13-17 uur, www.museumnagele.nl

Meiri Ishida - *Pappagallo No. 1*.